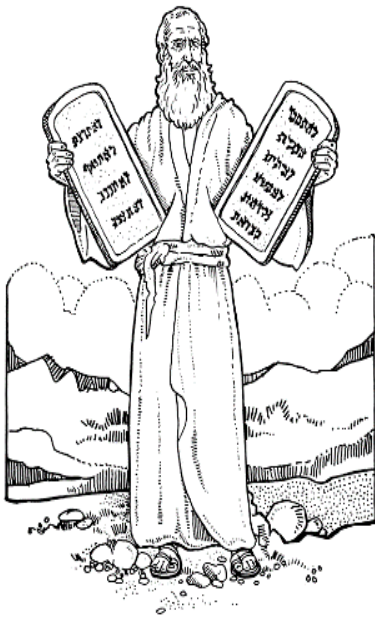

Bijbelstudie deel 6

Eer uw vader en uw moeder, opdat uw dagen verlengd worden in het land dat de HEERE, uw God, u geeft.

We zijn aanbeland op een scharnierpunt in onze studie van de 10 woorden. De eerste 4 geboden die God geeft gaan over wie God is en hoe Israël de relatie met Hem vorm mag geven. De overige 6 woorden gaan over hoe de relatie met elkaar vorm gegeven behoort te worden. **Welk deel van de 10 woorden is volgens jou het meest belangrijk? De eerste 4 of de laatste 6 en waarom denk je dat?**

Het gevaar is dat de scheiding tussen deze geboden te scherp wordt gemaakt zoals ook wel gedaan is gedurende de eeuwen. De eerste 4 geboden zijn dan de “religieuze geboden” en de overige 6 zijn de “sociale” of “ethische” geboden. De eerste 4 gaan over God en de andere 6 gaan over mensen onderling. Soms wordt hierbij zelfs verwezen naar het feit dat er twee stenen tafelen waren. Op de eerste steen tablet zouden dan de eerste 4 geboden zijn en op het tweede tablet de laatste 6. Er is echter nergens (Bijbels) bewijs te vinden om dit te onderbouwen.

Bij verbondssluitingen in het oude Oosten was het de gewoonte dat beide partijen een eigen kopie van het verbond kregen. Het feit dat er twee stenen tafelen waren die bewaard moesten worden in het heilige der heiligen zou ook heel goed hiernaar kunnen verwijzen. Dat de HEERE zo duidelijk wilde maken dat ze beiden een kopie van het verbond in bezit hadden.

Bedenk bij dit alles dat het niet gaat over een dwingend keurslijf waarin Israël gedwongen wordt te leven. Het gaat over een God die uit liefde en trouw aan Zijn beloften het volk van Israël heeft bevrijdt en nu aanbiedt om in een exclusieve verbondsrelatie met Hem te treden! Vrije mensen die uit vrije wil met God mogen leven. Maar ook als Gods volk als koningen en priesters als vertegenwoordigers van die God in de wereld staan. De relatie met God en de status als vrije dienaar van de HEERE heeft zijn weerslag niet alleen op het persoonlijke leven maar ook op het sociale leven.

baptisten
gemeente
vroomshoop

Vandaag de dag hoor je nogal eens dat geloven vooral een privézaak moet zijn. "Geloof is iets wat thuis hoort achter de voordeur en niet in het publieke domein" Ben jij het als Christen daarmee eens?

Vandaag gaat het dan over het gebod om je vader en je moeder te eren. Van alle zaken die God zou kunnen bedenken om geboden mee te beginnen kiest Hij uitgerekend voor deze. Ik denk dat het mede is omdat de relatie tussen ouders en kinderen een van de meest belangrijke in ons leven is. Het is vanuit deze relatie/ deze basis dat we als mens gevormd worden. Dat is ook de reden dat het ontbreken van of falen van deze relatie zulke diepe sporen trekt in mensenlevens. Op ander gebied vormt het gebod ook een logische schakel tussen de eerste 4 en de laatste 5 woorden. De relatie tussen Israël en de HEERE wordt ook vaak omschreven als tussen een Vader en Zijn kind. (lees bijvoorbeeld Exodus 4:22-23) Het laat zo zien dat ook in de relatie tussen mensen onderling de Heer nooit ver weg is.

5 | Honor
your
father
and
mother.

Waar denk jij aan bij het horen van de woorden; eer uw vader en uw moeder?

Eren

Laten we eerst eens kijken naar de betekenis van het woord "eren." In het Hebreeuws staat er dan het woord *kabbed*. De stam van het woord gaat over gewicht/zwaar zijn. Ergens gewicht aan geven, dat doe je ook als je de woorden/invloed van iemand belangrijk voor je zijn. Dan hecht je er gewicht/waarde aan. Dit woord "eren" gaat niet over aanbidden maar wil dus zoveel zeggen als erkennen, hoogachten of respecteren. Ook in bijvoorbeeld Leviticus 19:3 komt dit aspect weer terug. In het geval van ouders erken je dan de belangrijke plaats die ze in je leven hebben en waardeer je ze daarvoor. Het gebod geeft echter geen concrete stappen waarin het gebod uitgewerkt kan worden. Het gaat dus om een algemeen principe. Paulus refereert daaraan in Efeze 6:1-4 en noemt aan jonge kinderen gehoorzaamheid als een wenselijke uitwerking van het principe van het 5^e gebod.

Lees Exodus 21:15-17, Deuteronomium 21:18-21 en 27:16-20 eens en vertel wat deze verzen nu te maken hebben met dit gebod.

Het gebod zelf zegt dus niets over het hebben van een innige relatie, over liefhebben of over gehoorzamen. Het gaat in het gebod niet zozeer over gezagsverhoudingen maar over het oog hebben voor de adviezen van je ouders maar ook voor de behoeften/noden/belangen van je ouders. Het eren van ouders kan dan dus betekenen dat je voor hen klaar staat als ze jouw hulp nodig hebben of dat je het advies wat ze je geven zwaar laat meewegen in de beslissingen die jij moet nemen. Het woord leert om niet alleen naar jezelf maar om ook naar de ander te kijken en de ander (ouder) als waardevol te beschouwen en te

respecteren. Zo vormt het ook een basis voor de overige geboden.

Ga vanuit deze kennis nog eens kijken naar de woorden; eer uw vader en uw moeder. Hoe geef jij dat vorm in je leven?

Opdat uw dagen verlengd worden.....

Dit is het eerste gebod waarbij een belofte gegeven wordt; namelijk dat degene die gehoorzaam is aan het gebod lang zal leven. De vraag is hoe we het moeten lezen. Is dit een individuele belofte die toezegt dat degene die gehoorzaam is en zijn ouders eert lang zal leven en betekent dat dan ook dat iemand die dat niet doet vroeg komt te sterven? Of moeten we de belofte anders interpreteren?

Wat denk jij? Hoe moeten we deze belofte lezen?

baptisten
gemeente
vroomshoop

De zegen van deze belofte is vooral een zegen die als gemeenschappelijke zegen beschouwd moet worden. Een zegen die voortvloeit uit het feit dat je gehoorzaam bent aan de HEERE en leeft in de vrijheid die Hij gegeven heeft. Deze algemene belofte gekoppeld aan verbondstrouw komen we in de Bijbel veel vaker tegen. Bijvoorbeeld in Deuteronomium 4:40, 5:32-33 en 30:16-20.

Natuurlijk is er een persoonlijke component. Als er sprake is van een goede ouder-kind relatie kunnen beiden daar vreugde, voldoening en plezier in ervaren. Bovendien kun je als kind veel leren van de rijkdom aan levenservaring en wijsheid van je ouders (zoals bv beschreven in Spreuken 4:1-27) en die op jouw beurt weer doorgeven aan je eigen kinderen. Het is een

onbeschrijflijke zegen als je mag opgroeien in een christelijk gezin en als jong de Heer Jezus mag leren kennen. De zegeningen daarvan proef je allereerst gewoon zelf maar waar dat zo ervaren wordt daar profiteert de hele gemeenschap daar ook van! Waar ouders gerespecteerd worden leert men tegelijk daardoorheen ook de ander in het algemeen te respecteren. Ook leer je respect te hebben voor mensen met een bepaalde positie/autoriteit. Op die manier wordt vanuit de basis van het gezin de gehele samenleving beïnvloed.

En ouders dan?

Wanneer je aan iemand een bepaalde positie geeft/ veel waarde hecht aan de opvattingen van de ander geef je de ander daarmee ook een bepaalde vorm van autoriteit/gezag over jouw leven. Je ouders eren betekend dan ook dat je het gezag van je ouders erkent. Je erkent dat ze iets over je leven te zeggen hebben en dat dit waardevol genoeg is om naar te luisteren. Paulus spreekt hierover in Efeze 6 en roept kinderen op gehoorzaam te zijn.

Hoe denk jij over "ouderlijk gezag"?

baptisten
gemeente
vroomshoop

Gezag is een begrip waar we vandaag de dag nogal moeite mee hebben. We denken in horizontale lijnen en geloven dat ieder mens gelijk is en dat iedereen waardevol en kostbaar is en accepteren het niet meer dat er mensen “boven” ons staan. Je ziet dit op vele manieren terug: het twijfelen aan het deskundig oordeel van een leraar of dokter, een enorme verdeeldheid in de politiek, de veelheid aan kerkscheuringen en mensen die

zeggen te geloven zonder de kerk nodig te hebben, brutaliteit/geweld tegen hulpverleners en ook in de relatie tussen ouders en kinderen zien we het terug. Zowel doordat ouders liever vrienden zijn met kinderen dan dat ze grenzen hanteren en anderzijds doordat kinderen zich steeds minder aantrekken van wat ouders/gezaghebbers (leraar, politie e.d) zeggen.

Hoe is jouw relatie met gezaghebbers?

De wanorde die dat oplevert doet denken aan de situatie ten tijde van de richteren in Israël: *In die dagen was er geen koning in Israël: eenieder deed wat juist was in zijn ogen.* (Ri. 17:6) In Efeze 6 spreekt Paulus de kinderen aan en direct daarna roept hij ook de ouders op om hun taak op juiste wijze op zich te nemen en kinderen niet moedeloos of verbitterd te maken maar door hen met voorbeeld, onderwijzing, training en terechtwijzing op te voeden tot zelfstandige en verantwoordelijke volwassenen. Uiteraard is (als zijnde de levensdraad van Israël en de Christen) de geloofsopvoeding daarbij inbegrepen.

Wat als ouders geen respect verdienen?

In het vijfde gebod zelf lees je nergens een routekaart voor ouders. Er wordt van kinderen gevraagd hun ouders te respecteren maar andersom lees je niet expliciet. Het is daarom belangrijk de 10 woorden in context te lezen. Ook de ouder is ouder onder de Almachtige God. Hij wordt ook opgeroepen om bijvoorbeeld een kind niet te doden (o.a. fysiek geweld), het kind niet te misbruiken (geen overspel plegen) en geen vals getuigenis af te leggen (verbaal geweld) Ook de ouder is daarover verantwoording schuldig aan de HEERE en toch....

baptisten
gemeente
vroomshoop

Toch kom je, ook in kerken, vaak situaties tegen waarin ouders zich tegen kinderen keren en je menselijkerwijs zou zeggen dat de ouder elk recht op respect verspeeld heeft. Je kunt toch niet van iemand die door zijn ouders misbruikt is verlangen dat hij/zij diezelfde ouders eert?

Wat denk jij van een dergelijk voorbeeld? Hoe zou God dit gebod dan bedoelen? Telt het ook in die verschrikkelijke omstandigheden? Moet een kind zich maar schikken in zulk onrecht vanwege dit gebod?

Gezag van ouders is beperkt gezag, net zoals elk gezag. Het is Gods algemene wil dat we gehoorzaam zijn aan de mensen die gezag over ons hebben: ouders, overheid, justitie, leiders in de gemeente en dergelijke maar dat gezag is begrenst. Als hetgeen gevraagd wordt in strijd is met Gods wetten en wil dan moet je God meer gehoorzaam zijn dan mensen. **Onrecht behoort aan de kaak gesteld te worden en verdiend straf!** Koning Hizkia gaat dwars tegen alles in wat hij in zijn jeugd heeft meegekregen van zijn goddeloze vader Achaz en luistert naar wat de HEERE van hem wil. (2 Koningen 18) Datgene wat krom is hoef je met dit gebod in gedachten zeker niet recht te praten. Toch blijft het principe wel staan. Liefhebben, een hechte relatie hebben en gehoorzamen zijn aan voorwaarden van bijvoorbeeld wederkerigheid en veiligheid gebonden. Iemand eren is een morele keuze, een geschenk!

De Here Jezus is daarin het ultieme voorbeeld. Hij gaf Zijn Heilig en zondenvrij leven voor

ongehoorzame en opstandige kinderen als wij. Door Zijn genade-offer mogen wij leven in relatie met God en uitzien op een eeuwig leven. Onverdiend ontvangen wij in Jezus Christus de ultieme eer; leven als Gods geliefde kind.

Juist wanneer ouders in gebreke zijn gebleven

biedt Gods Woord een rijkdom om in te schuilen en troost en kracht in te zoeken. Er zijn zoveel beeld van God als Vader (Rom. 8:15) Zelfs als aardse ouders tekortschieten roept God op om te komen bij en te vertrouwen op Hem (Psalm 27:10 of Jesaja 49:14-16) Zelfs de dingen die in het verborgene gebeurt zijn worden door Hem gekend en men zal er rekenschap voor moeten afleggen (1 Korinthe 4:5) Zo wil de Heer zich over ontheemde kinderen ontfermen.

baptisten
gemeente
vroomshoop

Maar Hij vraagt ook om vanuit die geborgenheid en veiligheid de weg van vergeving te gaan en de vijand lief te hebben (Matteüs 5:43-44) Ondanks dat het soms gruwelijk mis gaat blijft daarmee het principe van het gebod staan. Probeer de ouder te respecteren.

Hoe zou dat er in zulke moeilijke situaties uit kunnen zien denk je? Is dat iets wat er ineens is?

Welke rol ligt hierin voor de gemeente/gemeenteleden?
